

1998

VLASTIMIL BUBNÍK

narozen 18. března 1931 v Kelči u Přerova

hokej

- jedenáctinásobný mistr republiky v dresu Komety Brno
- startoval na čtyřech zimních olympijských hrách 1952, 1956, 1960 a 1964
- účastník devíti hokejových mistrovství světa (1952–1956, 1960–1961, 1963–1964)
- nejlepší útočník MS 1961
- v ligové soutěži odehrál 16 sezon
- devátý v Klubu kanonýrů, vstřelil 421 branek (300 v ligové soutěži + 121 v reprezentaci)
- ve sbírce úspěchů má jednu stříbrnou (MS 1961) a tři bronzové medaile (MS 1955 a 1963 a ZOH 1964)
- v hokejovém národním týmu sehrál 127 utkání a vstřelil 121 branek

– hráčská kariéra: 1944-1953 Královo Pole, 1953-1966 Kometa Brno, 1966-1968 Vítkovice

– trenérská dráha: 1971-1972 a 1978-1979 Kometa Brno, 1972-1975 a 1979-1981 Kometa Brno - dorost, 1975-1978 Jesenice (Slovinsko)

fotbal

- hrával I. ligu za RH Brno a Spartak Brno ZJŠ, vstřelil 32 branek
- fotbalový dres se lvíčkem na prsou oblékl jedenáctkrát a vstřelil čtyři branky
- účastník Mistrovství Evropy 1960 - bronzová medaile

Vlastimil Bubník

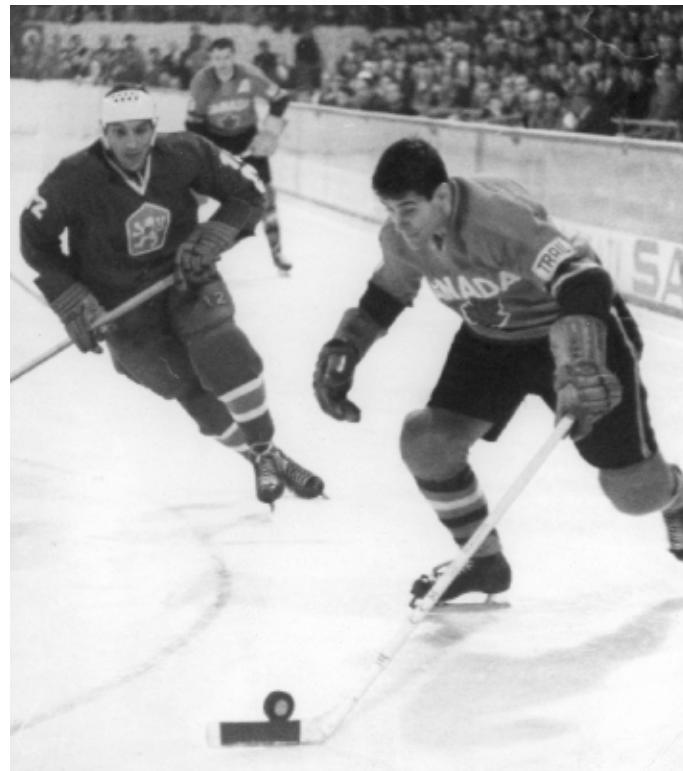
POSLEDNÍ FOTBALOVĚ HOKEJOVÝ OBOJŽIVELNÍK

Vynikající hokejista s rychlou kličkou a přesnou střelou. Stejně kvalitní a důrazný fotbalový útočník, kterého soupeři jen těžko dokázali odstavit od míče. Byl tak vynikající, že v obou sportech patřil k oporám reprezentačních týmů. Taková je velice stručná charakteristika hráče, kterého lze směle označit za posledního obojživelníka. Nikdo po něm už něco podobného nedokázal. A protože se oba sporty staly celoroční záležitostí, tak už nikdo jiný něco podobného nezopakuje.

Pod přezdívkou Bubál, jej znali všichni hokejoví i fotbaloví příznivci. Byl takovou osobností, že dokázal bez reklamy pravidelně plnit hlediště hokejových i fotbalových stadionů. Diváci věděli, že mohou od něj čekat kombinační krásu, myšlenku, vtip. Nazvat jej hokejovým a fotbalovým básníkem je sice poněkud otřepané klišé. Spíše se jeho virtuoza dala přirovnat k houslovému mistru Paganinimu. Ve své době měl jen smůlu, že neměli sportovci otevřené hranice tak, jak je má současná generace. Jinak by patřil buď k hvězdám NHL typu Jágra, nebo by vynikal v roli těžko zastavitelného fotbalového útočníka třeba v anglické nebo v italské nejvyšší soutěži. A pochopitelně by byl také sportovním miliónářem, neboť jeho umění patřilo mezi absolutní špičku. Výhodu železné opony mohli ocenit ale brněnští diváci, kteří chodili na Bubníka i v dobách jeho nejslavnějších let, kdy podával vrcholné výkony. Zřejmě vrcholu dosáhl ve svých třiceti letech, kdy si odnesl cenu pro nejlepšího útočníka hokejového mistrovství světa 1961 ve Švýcarsku.

Nebývalý sportovní talent dostal Vlastimil Bubník zřejmě do kolébky. Ať vzal do ruky jakýkoliv míč, hned se s ním věděl rady. Bylo jedno, zda šlo o basketbalový, házenkářský, volejbalový nebo fotbalový, či kuželkářskou kouli. Pokud si někdo myslí, že za jeho sportovními úspěchy stojí rodiče, kteří v dnešní době malé caparty doslova nutí ke sportu, tak se příšerně mýlí. Vlastův otec byl zahradní inženýr a chtěl, aby i jeho syn vystudoval a věnoval se řádnému řemeslu. Proto se snažil svému potomkovi dlouho sport zakazovat. Jenže zakázané ovoce nejvíce chutná.

Ale nechejme vzpomenout Vlastu na své dětství. „Na samém začátku svého sportování jsem ze všeho nejvíce škobrtal. O přísného otce. Chtěl, abych se učil, všechny své povinnosti dělal co nejpřesněji, měl mě rád na očích. Když jsem si odběhl mezi kluky, zahrát si, zakopat si, či zahrát hokej, nebyl nijak nadšen,“ bilancuje své mládí Vlastimil Bubník.

Bubník sleduje kanadského hráče.

Vyrůstal v Králově Poli, kde byli bezvadní kluci. Když něco začal dělat, pustili se do toho i ostatní. Vyrůstal v prostředí, které bylo pro sport velmi důležité. „Tady někde také byl počátek brněnského prudkého vzestupu v hokeji. Musím se v úvodu zmínit o Bohumilu Müllerovi. Když měl volno, byl mezi námi kluky. Kulhal, fotbal, ani hokej hrát nemohl, ale dovedl poradit, povzbudit, staral se o nás. Na ledě o nás pečoval i Vilém Pilnáček. Také sám nehrál, ale přitáhlo ho to k hokeji tak silně, že s námi jezdil jako vedoucí na každý zápas,“ hledá Vlasta důležité body počátku své kariéry.

V době, kdy začínal, byl brněnský hokej ze všeho nejvíce venkovský. Hrál se jak kdo uměl, o taktice nikdo neměl potuchy. A ti, kteří měli opravdové nadání, objevovali hokejové finty, nad kterými soupeři doslova žasli.

„Jenže já tehdy nemyslel především na hokej. Byl jsem z poloviny i fotbalistou. V Brně byl v té době mnohem lepší fotbal, který hrálo mnohem více hráčů. Říkám to proto, že jsem se musel v hokeji

Gratulace medailistů, zleva Tumba, Majorov a Bubník.

zákonitě chytnout dříve, neboť v něm nebyla taková konkurence," připomíná Bubník souvislosti obou sportů.

Svou první velkou šanci dostal v hokeji. Když mu bylo osmnáct, hrál v Olomouci za národní mužstvo. Za tým, který byl mistrem světa. To určilo jeho osud, hokej se dostal na první místo. V Olomouci spal na pokoji s Pilnáčkem a když oba dostali národní dresy, tak si je prohlíželi zepředu i zezadu. „Říkali jsme si, zda je vůbec možné, že jsou tyto dresy určeny právě pro nás. Tento den 26. března 1949, byl také jedním z vrcholů mé kariéry. Vychutnával jsem blízkost slavných hráčů, kterým jsem byl postaven na roveň. Mým cílem ale nikdy nebylo dostat se jen do národního mužstva. Chtěl jsem patřit mezi nejlepší hráče," popisuje Vlasta své sportovní mety.

Příprava na mistrovství světa 1950, které mělo být v Londýně, začala v Kladně na Čiperce. Z Brna byl Bubník v národním mužstvu sám, zato tam bylo několik Moravanů z Ostravy. Mezi nimi i Láďa Bouzek. Historie tohoto mistrovství byla několikrát probraná. Když se místo odletu do Londýna vraceli hráči z letiště zpět do Prahy, byl Vlasta pohromadě s Láďou Bouzkem. Ten mu hned po

vystoupení z autobusu řekl, že odjíždí vlakem domů do Třebíče a nabídl mu, aby se k němu přidal. Bubník poslechl a za pár hodin byl doma. Co se dělo pak dál v Praze, o tom už jen slyšel. A také zřejmě díky Bouzkovi unikl kriminálu, který potkal ostatní spoluhráče z reprezentace.

Tehdejší hokejové hvězdy uvrhl komunistický režim po umělé vykonstruovaných procesech do žaláře a nastalo období, kdy se začalo tvořit nové národní mužstvo. Bubník ve výběru zůstal. „Neměli jsme to lehké. Lidé si zvykli na mistry světa z roku 1949. O nás prohlašovali, že jejich úroveň nikdy nedosáhneme," připomíná si krušné chvíle na počátku kariéry. V národním týmu přibývalo Brňanů. Přišli Harnach, Anton, Sedlák, brankář Honza Richter. Postupně tým začal výkonnostně růst, neboť si často měřil síly se zahraničními soupeři. Měřítkem kvality bylo, že tehdejší reprezentace stačila i na anglické profesionály.

Asi je nyní důležité se vrátit do Brna, kde v roce 1953 vznikla Rudá hvězda. Byla vedle Králova Pole a Zbrojovky třetím týmem a přetáhla kromě Bubníka i další hráče. Již v počátcích bylo zřejmé, že vznikl výkonnostně silný klub. Jádro tehdejší Komety tvořili společně s Bubníkem v době vzniku Komety ještě Kolouch, Trávníček, Olejník, Sláma, Chocholatý, Sventek, Zamastil, Danda, Čeněk Liška, Návrat, Bartoň a Prošek.

„Diváci v Brně nám měli dlouho za zlé, že jsme opustili svůj klub v Králově Poli a nefandili nám. Pamatuji si, že jsme v prvním ligo-vém utkání na domácím ledě porazili Plzeň vysoko 14:3 a já dal čtyři branky. To byl dobrý úvod," přibližuje Bubník začátky v RH Brno.

Hokejová Kometa začala rychle zářit a postupně získala jedenáct mistrovských titulů, když její sérii přerušilo pouze v roce 1958 SONP Kladno. Tehdy Brňané doplatili na rozsáhlou marodku týmu.

Za dvacet let Bubník z Brna nikam nepřestoupil. Nabídek měl přitom dost. Hned v počátcích jeho kariéry se u něj doma objevil Vovka Zábrodský. Bylo to v době, kdy Zábrodský hrával tenis a startoval na turnaji v Blansku. Měl za úkol Bubníka přetáhnout do LTC Praha. „Otec proti tomu nebyl, já jsem však nechtěl. Nabízel možnost přestěhování celé rodiny. Tátovi, který byl zahradnickým odborníkem, řekl, že by se pro něj také nějaké místo našlo. Otec mi v té době nechtěl kazit kariéru, věděl jsem ale také, že by nebyl vůbec spokojen s nějakým zaměstnáním, neboť měl svoji zahradničinu rád. Do Prahy mě to prostě netáhlo," vysvětluje Bubník svou věrnost Brnu, které opustil proti své vůli až v závěru kariéry. Naposledy hrál za ZKL Brno 17. března 1966 na Kladně. Byl to

Klíčka brankáři - a gól!

zápas posledního ligového kola. Pokud by vyhrálo Kladno, tak by se poprvé v historii stala mistrem ligy Dukla Jihlava, Brno mohlo titul zajistit jedině vítězství. Bubník hrál ve středu útoku a na pravém křídle měl Winklera. Tenkrát to oběma mimořádně šlo, Brno vyhrálo 4:2 a získalo poslední titul.

Trenér Bouzek se po této sezoně vzdal trenérské funkce, kterou po něm převzal Slavomír Bartoň. „Pod jeho vedením jsem nechtěl hrát. Všichni si mysleli, že jsem si postavil hlavu a zase se umoudřím. Nebylo tomu tak. Bartoň sice zanedlouho odešel a vystřídali jej jiní. Já jsem chvíli trénoval dorostence ZKL a potom odešel hrát do Vítkovic,“ přibližuje Vlasta okamžiky svého odchodu z Brna.

Jeho fotbalová kariéra nebyla o moc chudší. V květnu 1957 coby ligový hráč RH Brno poprvé nakoukl do reprezentace. Nastoupil

v Cardiffu proti Walesu v kvalifikaci mistrovství světa. První branku si připsal o měsíc později doma v Brně opět v kvalifikaci, když Československo porazilo tehdejší Německou demokratickou republiku 3:1 a Bubník pět minut před koncem dal druhou branku domácích. Skvělými výkony v lize si místo v reprezentačním týmu uchoval a v červenci 1960 se zúčastnil premiérového mistrovství Evropy ve Francii. Tam Československo skončilo na třetím místě. Po ME se Bubník rozhodl věnovat více hokeji a kopanou hrál jen v brněnském klubu.

„Kdyby Bubník zůstal v tomto údobí na začátku šedesátých let více u fotbalu, tak s námi určitě hrál na mistrovství světa v Chile. Měl obrovský cit pro přihrávku i řešení situací, uměl i přesně a razantně vystřelit. Prostě byl to nejen vynikající hokejista, ale také Pan fotbalista,“ vzpomíná na posledního obojživelníka bývalý vynikající hráč a později trenér, který přivedl Zbrojovku Brno v roce 1978 k jedinému titulu ligového mistra, Josef Masopust.

Vlastimil Bubník s jednou ze svých trofejí

Kvůli podsadité postavě se silnými a svalnatými stehny dostal už v mládí Bubník od svých kamarádů přezdívku „Medvěd“ a ta jej pronásledovala po celou jeho kariéru. Ovšem citem pro míč neohrabaného medvěda vůbec nepřipomínal a spíše se dal přirovnat k vynikajícímu a brilantnímu kouzelníkovi.

„Ve fotbale jsem hrával středního útočníka. Stejně jako Bican, ten byl mým vzorem. Chtěl jsem hrát jako on, jemně a technicky. Ovšem mít po skončení hokejové sezony cit pro míč nebylo snadné, vždy jsem si vzal nějaký týden na přípravu. Nechtěl jsem nastoupit na fotbalový trávník a vypadat neohrabaně. Potřeboval jsem, abych měl míč pod kontrolou, nesměl mi odskakovat od nohy. A to po vyzutí bruslí a kopaček nebylo snadné,“ odhaluje Bubník každoroční úskalí jarních přechodů od hokeje k fotbalu. Protože bydlel hned za Výstavištěm a kousek od fotbalového hřiště, chodil hned jak uložil brusle k letnímu spánku pilně trénovat fotbal. Nikomu o svých přípravných hodinách neříkal. Vzal si

míč a pečlivě s ním dribloval. „Musel jsem přeběhnout celé hřiště a míč přitom nesměl spadnout na zem. Opakoval jsem to mnohokrát, až se mi to podařilo, tak jsem definitivně věděl, že mohu obléknout ligový fotbalový dres,“ tvrdí Bubník.

Na druhé straně pro něj přechod z rychlého hokeje do pomalejšího fotbalu byl podstatně snadnější. „V hokeji se musí řešit situace mnohem rychleji. Proto jsem při fotbale už dopředu věděl, jak se zřejmě bude akce vyvíjet, kam si naběhnout pro míč. Měl jsem na všechno podstatně více času, takže jsem stačil spoluhráče zásobit přesnými přihrávkami. I když jsem rád dával góly, měl jsem stejnou radost z toho, když se mi podařilo na branku přihrát,“ dodává Bubník, který úplně s fotbalem skončil v roce 1967. Už o rok dříve totiž coby hokejista přestoupil do Vítkovic, a tak v posledním roce fotbalistům brněnského Spartaku ZJŠ jen vypomáhal. Po dvou letech v ostravském celku se rozhodl zkusit hokej za hranicemi a do roku 1971 hrál za rakouský Feldkirch.

Poté pověsil na hřebík i brusle a v sezoně 1972/73 vedl jako trenér hokejisty brněnského Zetoru. Další dva roky se věnoval mládeži, v rozmezí let 1975-1978 se v jugoslávské Jesenici jako trenér snažil zvýšit herní úroveň místních hokejistů. Od konce sedmdesátých let už opět působil v brněnském hokeji.

Podle odborníků patřil nejznámější „obojživelník“ mezi mimořádné talenty. Se sportováním definitivně skončil až v roce 1998, kdy mu na operačním sále vyměnili srdeční chlopeň.

KAREL LÁZNIČKA

narozen 12. června 1928 ve Skorotících

- mistr světa 1956
- mistr Evropy 1955 a 1958
- sedminásobný mistr republiky jako hráč i trenér (naposledy se Zbrojovkou Brno v roce 1990)
- trenér národního celku v letech 1968-1972 a 1983-1989

největší úspěchy:

- 6. místo na OH v Mnichově 1972
- 3. místo na Světovém poháru v Japonsku 1985
- 2. místo na mistrovství Evropy 1985 v Belgii
- 41 let byl hráčsky a trenérsky věrný jednomu klubu - Zbrojovce Brno
- aktivní kariéru ukončil v roce 1999, ve svých 71 (!) letech

K. Lázníčka

MYM CUKREM BYLA PARTA

Na dnešní poměry je to až neskutečné, ale Karel Lázníčka byl věrný jednomu jedinému klubu těžko uvěřitelných 41 let. Nikdy nikam nepřestoupil, nikdy nepodlehli lákadlům jiného města, jiné haly a jiného volejbalového klubu. „Lázňa a Zbrojovka“ to byly pojmy, před nimiž se klaněl celičský volejbalový svět!

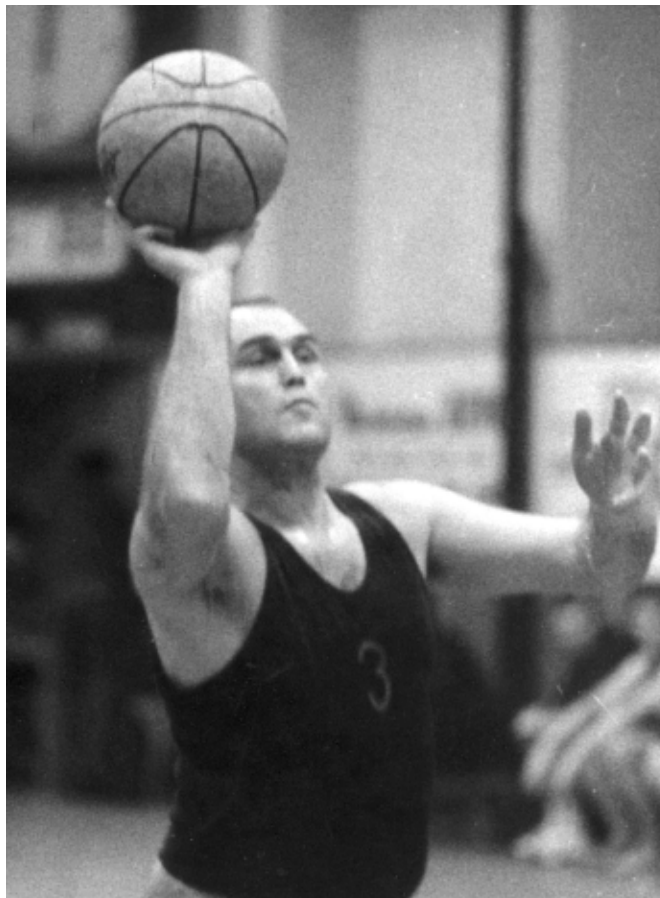
Pokud je s volejbalovým mistrem světa neodmyslitelně spjata volejbalová Zbrojovka, pak životně to jsou Šlapanice, městečko východně od Špilberku, kam vás ovšem pohodlně zaveze trolejbus brněnské městské hromadné dopravy.

Karle, prý jste hrával doma ve Šlapanicích ligu už v patnácti letech, popichuji legendu u dvoječky jeho oblíbeného bílého. „To zase není úplně pravda. V patnácti jsem začínal hrát za muže Šlapanic. Do ligy jsme se dostali až během dvou let a to byla ještě liga moravská. Vydrželi jsme v ní až do doby, kdy jsem já byl na vojně v ATK Praha,“ rozplétá Lázníčka klubko vzpomínek a přidává, že tehdejší sport nebyl zaměřen jednostranně, nejen ve Šlapanicích se sportovalo obecně: „Hrával jsem házenou, chytal ve vodním pólu. Zkoušel jsem i tenis, ale ten považovali soudruzi za buržoazní sport, později jsem hrával i basketbal.“

Vojna byla jediným dvouletým cyklem, kdy Karel Lázníčka nehrál za brněnské barvy. Jak to u chlapů bývá, špatně z vojny se brzy zapomene a to dobré uvízne v paměti. A nakrásně i z doby, kdy komunistický režim začínal rozpínat svá křídla. „Já jsem nikdy neměl nátlak, abych podepsal vojnu jako lampasák, vždy jsem toužil vrátit se domů. Oni to pochopili a k ničemu mě nenutili. Byl jsem tak trochu Švejkem té doby a občas za to i platil. Národní tým jel na přátelák do Maďarska, ale beze mne. Kdosi na mě něco šplíchl a já musel zůstat v kasárnách. Ovšem chuť do volejbalu mně to nevzalo. Naopak. V roce 1952 už jako hráč Zbrojovky Brno, jsem mohl odjet na mistrovství světa do Moskvy.“

Padesátá leta, to byla divočina nejen na politické scéně, ale potažmo i ve sportu: „Tehdy platilo nesmyslné rozhodnutí, že sportovat se mohlo jen za fabriku, v níž pracujete. Prý to bylo podle sovětského vzoru. Ale všechno špatné bylo k něčemu dobré. Já dělal zrovna ve Zbrojovce a tak mně jako bažantovi spadla trenérina a vedení mužstva rovnou do klína,“ vzpomíná Lázníčka, jak se dostal k volejbalové trenérině.

Volejbal sklízel v padesátých a šedesátých letech spoustu úspěchů a určitě právem se generaci, do níž patří Karel Lázníčka, říká

Lázníčka coby basketbalista.

zlatá volejbalová. „Předně je třeba připomenout, že u nás byla velmi silná volejbalová tradice. Vždyť patříme k zakládajícím členům Světové federace FIVB a první mistrovství světa se hrálo v roce 1949 v Československu a prim na něm hrály státy tehdejšího východního bloku. Amerika a západní Evropa byly v té době v plenkách,“ vysvětluje Lázníčka hlavně mladší generaci, jaké tehdy panovaly poměry pod světovou síť.

Na hony vzdáleny dnešní realitě vrcholového sportu byly i podmínky, v nichž český mužský volejbal hrál, možná by se dalo říct i přežíval. Vzpomínky Karla Lázníčky by dnes určitě vyvolaly úsměv na tváři: „Ligu jsem hrál deset let ve svých teniskách. Když jsem byl v nároďáku, vyfasoval jsem sportovní boty, ale to bylo tak všechno. Při cestách po republice nám podle tehdejších směrnic

Servis – velká Lázníčková zbraň.

platili cestu, diety a nocležné. Vzpomínám si, jak jsme v Praze spali za deset korun na osobu a noc. Jenže limit byl čtrnáct korun. A jelikož jsem tehdy dělal nejen trenéra, ale i vedoucího týmu, tak jsem za nevyúčtovaný rozdíl koupil klukům na nádraží při cestě domů pivo. To koukali.“

Hrát „jenom“ ligu a pak mistrovství světa, to byl rozdíl, dalo by se uvažovat. Propagace socialistické tělovýchovy, na to museli přece náčelníci slyšet. „To možná slyšeli, ale my jsme z toho nic neměli. Za titul mistra světa v roce 1956 jsme nedostali ani korunu. Když už jsme u těch prémie. První oficiální ocenění jsme dostali až začátkem sedmdesátých let. Za medaili na mistrovství Evropy jsem dostal osm stovek, můj asistent pak polovinu. V padesátých letech byla fakt na prvním místě radost ze sportu a taky hrdost

Lázníčka (druhý zleva) v Číně v roce 1959.

reprezentovat. Když jsme vyhráli titul mistra Evropy a já tahal na stožár naši vlajku, všem nám tekly slzy.“

Český volejbal získal v poválečných letech dva tituly mistrů světa, zažil i období úpadku, prostě houpal se na vlnách radosti i smutku. „Pro mě osobně byl nejslavnější zisk titulu mistra světa v roce 1956 v Paříži. Na něm jsem se hráčsky podílel. Ale když se tak dívám na celý volejbal a jeho českou epochu, musím objektivně říct, že šedesátá léta byla slavnější. Začalo to olympiádou v Japonsku, druhým světovým titulem v Praze pod vedením trenéra Matyáška, pak Mexikem a další olympijskou medailí. Byla to prostě zlatá éra československého volejbalu, na níž měli lví podíl hráči Zbrojovky jako Koudelka a Petlák. Jenže potom se začaly na světovou scénu drát státy západní Evropy, Asiaté, Kuba a jihoamerické země,“ vzpomíná Lázníčka.

V této době Karel Lázníčka trénoval ve Zbrojovce, k reprezentačnímu kormidlu se vrátil zpět až v osmdesátých letech. Vrátil se, aby tahal horké kaštany, které „nasela“ sedmdesátá léta. Proč? „Na národ padla apatie, která určitě souvisela s normalizací. Získali jsem ještě jakousi setrvačností medaili na mistrovství Evropy v roce 1971, ale na další jsme čekali až do roku 1985. Já bych problém viděl v samotných hráčích. Vždy je třeba mít v mančafu silné osobnosti. Měli jsme jich spoustu v šedesátých letech,

Lázníčka – trenér (vlevo nahoře).

v polovině osmdesátých přišla další vlna: Kaláb, Krejčí, Mikyska, Prieložný. S touto partou jsme vybojovali stříbro na mistrovství Evropy a třetí místo na Světovém poháru v Japonsku. Když se tak ohlížím dozadu, byl to můj největší trenérský úspěch, ještě by se dal s přimhouřením oka přirovnat k šestému místu na olympiádě v Mnichově. Rokem 1985 jsme ale skončili na světovém výsluní a pak přišla chudá léta. Ztratili jsme kontakt s absolutní špičkou, rozběhla se Světová liga, ale bez nás, neboť se na ni nenašly peníze.“

Karel Lázníčka objel s volejbalem celý svět a dokáže „číst mapu“ pod vysokou síť. Třeba proč je tak vpředu Itálie, kterou naši borci jako Koudelka, učili hrát volejbal? „Když jsem já hrál za národní tým a přijeli jsme do Itálie na sérii přáteláků, tak jsme s nimi byli

za půl hodiny hotovi. Jenže lidi zaplatili vstupné a za své peníze chtěli něco vidět. Tak jsme se museli rozdělit na dvě mužstva a válet mezi sebou. Italové ale brzy pochopili, že bez hvězd se jejich liga nerozjede. Začali skupovat hráče z celé Evropy. Chvilí jim samozřejmě trvalo, než našli svoji tvář, ale brzy se prosadili do absolutní světové špičky a jsou v ní dosud,“ hledá Lázníčka tajemství úspěchu jednoho z nejlepších světových týmů posledních deseti let. Tam svého času patřili i Američané, o nichž má Lázníčka tento postřeh: „Před olympiádou v Los Angeles měli čtyřleté nepřetržité soustředění. Do San Diega pozvali nejlepší hráče z celých Spojených států, s nimi přijeli i rodinní příslušníci. Hráči dostali materiální zabezpečení, čtyři roky dřeli a pak vyhráli olympiádu. V každém případě je pozitivní, že hráči byli spolu tak dlouho pohromadě. My jsme něco podobného absolvovali před Mnichovem 1972. Půl roku jsme se připravovali v Nymburce,“ říká

Láznička. Je vůbec něco podobného možné v dnešních podmínkách? V době, kdy se každý ohání demokracií? Zkuste zavřít sportovce na půl roku do jedné tělocvičny, trénovat je a ještě navíc je dobře zaplatit. To by byl panečku oříšek. „V českých podmínkách by hrály klíčovou roli peníze. Náš svaz by nebyl schopen pokrýt náklady na tak dlouhé soustředění a hlavně na platy hráčů. Ti jsou dnes v zahraničí zvyklí na velmi slušný příjem. Já se sice těžko dokážu vžít do myšlení dnešní generace, ale na takto postaveném projektu by hráči těžko prodělali. Přece případným úspěchem by se lépe prodávali do světa, nebo si případně vylepšovali současné smlouvy. A tady platí nepřímá úměra. Čím jsi mladší, tím větší šanci máš na uplatnění.“

Nestor volejbalových trenérů nikdy ve své filozofii nepopíral, že základy sportu získával v Sokole. Každý jeho trénink začínal pozdravem a nástupem, každý tak končil. „To já považuji za normální. Nějak zahájit trénink musíte. Nestačí jen zavolat – kluci, pojďte sem, já vám něco řeknu. Hráče prostě svolám a hned jim řeknu, co bude náplní tréninku. Na konci všechno zhodnotím a řeknu, co je čeká příště. Já jsem vždycky vyžadoval pořádek, pracovitost. To byly moje metody, do nichž se někdy promítl cukr, někdy bič. Bič v tom, že jsem sázel na dobrou fyzickou kondici a hráče jsem honil jako nadmuté kozy. Cukr zase v tom, že jsem byl vždy zastáncem party a soudržnosti kolektivu. Rád jsem s hráči zašel po tréninku na pivo, pokecat, poklábosit. To se dnes moc nenosí a to není dobře. Nějak si přece musím vyříkat s ostatními názory i za cenu toho, že se s dotyčným pohádám. Já jsem se vždy snažil o to, aby hráči poznali, že to s nimi myslím dobře,“ míní Láznička. Světská sláva, polní tráva, mohlo by se přeneseně použít na situaci v brněnském volejbalu na přelomu tisíciletí. Brno, velmoc tohoto sportu v České republice, dvojnásobný vítěz Poháru mistrů a nemá ani extraligu. Doslova a do písmene paběrkuje. „Po revoluci se volejbal nastartoval pozitivně, ale někdy až příliš velkoryse. To byl případ Schenk klubu, později i ŽS. Dnes vnímám volejbal jako obchod se vším všudy, proto u nás nemůže trenér pracovat s dlouhodobou koncepcí. Ta chybí všude. Dnes chce každý výsledky hned. I proto zmizela brněnský volejbal ze scény, je to prostě katastrofa. Uškodilo to nejen Brnu, ale celému širokému okolí. Dřívější Zbrojovka svým systémem výchovy hráčů zásobovala nejen vrcholový tým v první lize, ale i řadu týmů nižší výkonnostní úrovně. A odchovanci Zbrojovky hráli v těchto mužstvech prim. Svým způsobem zasévali další volejbalové semínko a tím pádem se udržovala členská základna na kvantitativní úrovni. A tím bylo zase kde brát do vrcholového volejbalu,“ míní

Láznička, který ale odmítá tezi, že by byl považován za konzervativního trenéra: „Volejbal procházel změnami i dříve, řekl bych, že z devadesáti procent byly volejbalu prospěšné. Třeba možnost zahrát při prvním dotyku beztrestně dvoják, to je výhoda. Šanci dostávají i ti, kteří dříve nemohli na míč prsty ani sáhnout,“ zakončuje Karel na toto téma.

Karel Láznička by mohl o volejbalu vyprávět dlouhé hodiny. O zážitcích z cest po Asii i Jižní Americe, kde se mimo jiné Zbrojovka potkala s fotbalovou legendou Pelém. O vztahu k plážovému volejbalu, ale také o své specialitě, již byla hra proti šesti. Jeho samotného proti celému týmu, aneb Karel Láznička proti všem! „Byl jsem na hřišti pořád a stále vymýšlel něco nového. Hra proti šesti byla moje specialita. Porazil jsem i mistry republiky v dorostu a to byla nějaká jména! Koudelka, Schenk, Petlák. Na ženskou výšku sítě neuspěl ani národní tým děvčat. Vzpomínám si, že jednou mě donutili, abychom jeli na exhibici k vojákům do Bučovic. Ti chtěli hrát proti mistrům republiky, byli namistrovaní, že nás smetou. Já jsem přijel jako předvoj a povídám, že napřed si s nimi zahraju sám. Nechtěli věřit svým uším, že je jeden hráč může vůbec vyzvat, natož porazit. Za tři sety uhráli tři body a plné tribuny tleskaly mně. Jenže v novinách jsem pak dostal co proto. Že prý zesměšňuji budoucí strážce socialismu a dělám si legraci ze sportu, v němž jsme mistry světa. V čem bylo celé tajemství úspěchu? Nechytili mně servis, nemohli pak zahrát kloudně útok a já jsem se dokázal postavit tam, kam míč nakonec šel. Občas jsem si dovilil zahrát i rychlíky. Nikdy jsem takový zápas neprohrál...“

text: Jan Hrabálek, foto: archiv

IVO MRÁZEK

narozen 30. ledna 1926 v Brně

- mistr Evropy 1946
- 2. místo na ME 1947, 1951 a 1955
- nejlepší hráč ME 1951
- jako hráč účastník OH 1946 (7. místo) a 1952, trenér týmu ČSR na OH 1960 v Římě (5. místo)
- se Zbrojovkou Brno v roli trenéra 2x ve finále Poháru mistrů evropských zemí (1964 a 68), 1x semifinále PMEZ (1963), 1x finále PVP (1974), 1x finále Interkontinentálního poháru
- 6x hráč a 6x trenér mistra republiky
- 3. místo v anketě o Českého basketbalistu století
- 88 reprezentačních startů

A handwritten signature in black ink, which appears to read 'Ivo Mrázek'. The signature is stylized with a large, sweeping 'I' and a long, horizontal stroke at the end.

CESTA K MEDAILÍM VEDLA PŘES ZÁMECKÉ NÁDVOŘÍ

Když skončila válka, bylo mu necelých dvacet a přestože do té doby mu kouzlo bezedných košů nijak zvlášť neučarovalo, stal se záhy na celá desetiletí velkou postavou basketbalového dění. Při volbě českého basketbalisty dvacátého století figurovalo jméno Ivo Mrázka hodně vysoko a při slavnostním vyhlášení výsledků v červnu 2001 stál v Karlových Varech na pomyslném třetím stupínku.

Každý, kdo basketbal sleduje, je ovšem přesvědčen, že autor vítězného koše z finále mistrovství Evropy 1946 v Ženevě měl právo na příčku nejvyšší, zvlášť když v roli trenéra stál u dalšího z největších úspěchů československé reprezentace, pátého místa v olympijském turnaji v Římě 1960. „V sestavě mistrů Evropy jsem byl nejmladším hráčem, se zkušenostmi to samozřejmě nebylo valné, ale Ženevou se otvírala nová sportovní etapa po dlouhé nucené přestávce, takže se vlastně začínalo znovu. Přehled o výkonnosti jednotlivých družstev chyběl, přesto bylo známo, že k favoritům patří hlavně Maďari a Italové. Maďarsko jsme porazili v semifinále celkem snadno rozdílem čtrnácti bodů, s Italy to bylo ve finále mnohem větší drama, soupeř dlouho vedl, ale v závěru se štěstí přiklonilo na naši stranu. Košů tehdy moc nepadalo, hrdinou finále byl Epe Křepela díky tomu, že proměnil tři trestné hody po sobě“, prokazuje skvělou paměť Ivo Mrázek.

Ženevské zlato je dodnes jediným stoprocentním triumfem našich basketbalistů a ve srovnání se současností stoupla i cena později vybojovaných medailí z méně cenných kovů. „Naše reprezentace, ve které se postupně skvěle prosazovali i další Brňané v čele s Janem Kozákem, Lubomírem Kolářem a Zdeňkem Bobrovským, tehdy měla na dosah dva další evropské tituly, bohužel zůstalo vždy jen u stříbra. V roce 1947 hostila evropský šampionát Praha, obhajoval titul doma však bylo nesmírně těžké. Velký sál vinohradské tělocvičny byl při každém našem utkání doslova napěchován diváky, jimiž byla sokolovna už dlouho předem obležena a před utkáním s Francií se nám cesta od rozhlasu do tělocvičny protáhla na několikánásobek obvyklého času. Až po semifinále to šlo celkem dobře, potom jsme se protrápili přes Belgii do finále, ale tam už bylo Rusko jasně nad naše síly.“

Potom přišla pauza, v roce 1949 do Káhiry nejel Sovětský svaz, proto doma zůstali i obhájci stříbra. O to větší chuť do dalšího měření sil se stále širší a kvalitnější konkurencí měli i naši basketbalisté, kteří však současně museli brát na vědomí, že o tom, kdo

Ivo Mrázek - vlajkonoš olympijské výpravy.

se stane účastníkem šampionátu, už nerozhoduje jen sportovní umění. Každý výjezd do zahraničí byl spojován s velmi přísnou procedurou. „Mistrovství Evropy v roce 1951 se konalo v Paříži a situace v našem týmu byla místy tak zamotaná, že nad odjezdem a účastí visela spousta otazníků. Zařazení každého jednotlivce do týmu bylo pečlivě zkoumáno a výsledek po prvním kole prověrek byl zdrcující - z dvaceti uchazečů byli prokádováni jen dva. Přešlo se tedy k jinému systému, souhlas dostali i další hráči za podmínky, že v sestavě budou alespoň dva dělníci. Ty se podařilo najít tak, že Karel Sobota z Ostravy byl sice průmyslovák, ale pracoviště měl v kovárně, takže měl vyhráno. Druhým byl Brňák Standa Vykydal, jemuž nebylo dopřáno studovat, protože byl nábožensky

Ivo Mrázek (vlevo nahoře) s brněnským týmem, který vedl jako hrající trenér.

založen a ministroval. Uplatnění našel spolu s dalšími sportovci ve Zbrojovce a dělnické zařazení mu spolu s jeho nespornými basketbalovými přednostmi - navzdory pouhým 171 centimetřům výšky - vyneslo start na Evropě. Do Paříže jsme ovšem vinou zmíněných okolností přicestovali s dvoudenním zpožděním, ale slitovali se nad námi a díky souhlasu soupeřů jsme zmeškané zápasy se Skotskem a Německem odehráli a zvítězili. Horší už to bylo dál s Belgií, ale to už nic neměnilo na našem postupu do semifinále a nakonec jsme se přes Itálii, Řecko a Francii dostali do finále proti SSSR. S vysokým favoritem soutěže jsme neuspěli roz-

dílem 16 bodů v semifinálové skupině, ale naše sebevědomí tato porážka nijak nenahlodala a vyrovnaný průběh boje o titul tomu také plně odpovídal. Byl jsem v Paříži nejen v roli hráčské opory, ale vinou neúčasti trenéra Sepa Fleischlingera, jehož do Francie nepustili, jsem spolu s Josefem Andrlem, jenž byl rovněž naším zástupcem v mezinárodní federaci FIBA, tým prakticky vedl. Dvě minuty před koncem vedl soupeř o osm bodů. Vsadili jsme na presink a podařilo se nám nejen vyrovnat, ale dvacet vteřin před koncem jsme dokonce měli míč. Všech osm bodů znamenajících vyrovnání, jsem dosáhl já a platilo, že závěrečnou akci opět zakončím. Soupeř totiž musel bránit s ohledem na nasbírané fauly opatrně a já jsem měl téměř jistotu, že buď trefím koš, nebo budu faulován. Sláva Šíp však viděl větší šanci ve střele z dálky, jenže koš

V roli trenéra Zbrojovky Brno.

Slavnostní chvíle čerstvého doktora filozofie.

minul a při boji o odražený míč rozhodčí odpískali Kozákovi faul. Bylo to už po uplynutí řádné hrací doby a následující koš z trestného hodu turecký rozhodčí neuznal pro přešlap, Francouz naopak rozhodl, že koš platí a SSSR je tedy mistrem. Složitou situaci jsme mohli řešit protestem, generální sekretář FIBA Jones tehdy dokonce pravil, že pokud podáme do dvaceti minut protest, dokonce i bez kauce, bude uznán. Když se to však doneslo našemu vedení, zavládla panická hrůza a následovalo celkem pochopitelné sdělení: Protest proti Sovětskému svazu? Vy jste se snad zbláznili! Takže jsme sbalili stříbro a jeli domů," oživuje více než půlstoletí staré drama basketbalista, jemuž nakonec zlepšilo náladu

rozhodnutí direktoriátu turnaje, které ho pasovalo na nejlepšího hráče ME 1951.

V roce 1953 v Moskvě stačily našim basketbalistům síly jen na čtvrté místo, zato o dva roky později v Budapešti je od titulu dělil pověstný krůček, do třetice se tak v Mrázkově sbírce objevilo stříbro. „Hrála se finálová skupina, v níž jsme sice porazili pozdější mistry, domácí Maďary a také obhájce titulu Sovětský svaz, dále Itálii, Bulharsko a Rumunsko, ale v cestě na trůn nám stály Polsko a Jugoslávie, která tehdy ještě zdaleka nebyla tak dobrá, jak ji známe dnes. Ty dvě shodné tříbodové porážky nás moc mrzely, pro mě to byl navíc poslední šampionát a loučení o příčku výš by dodalo těmto okamžikům mnohem lepší podobu,“ posteskl si Ivo, který už pomalu sbíral trenérské zkušenosti, takže basketbalu zůstal věrný a dnes víme, že před sebou měl další velké úspěchy. „Jako hráč jsem absolvoval olympijské turnaje v Londýně a Helsinkách. V roce 1948 jsme vybojovali sedmé místo, o čtyři roky později ve Finsku jsme doplatili na nadmíru těžký los, který nám postavil do cesty USA a Uruguay, tedy pozdější olympijské vítěze a držitele bronzových medailí. Suverénní výhra nad Maďarskem nám nebyla nic platná. Do Říma jela čtveřice ze Zbrojovky - Zdeněk Bobrovský, František Konvička, Zdeněk Konečný a Vladimír Pištělák. Porazili jsme postupně Francii, Jugoslávii, Polsko a Uruguay a vybojovali páté místo.

Olympijská atmosféra je nenapodobitelná, sportovce mohou těžko potkat lepší zážitky. Účast v domácích soutěžích může proti bojům pod pěti kruhy působit všedně, ale je jisté, že i liga má svá kouzla. „V Sokole Brno I jsme hned po válce sestavili mužstvo, které prakticky nemělo konkurenci. Tou se paradoxně stala pověstná reorganizace tělovýchovy z roku 1952. Nařízení, že každý musí sportovat tam, kde pracuje, způsobilo spoustu přesunů a hlavně zmatků. Nám odešli studenti a pod hlavičkou Pedagogické fakulty Brno se jim také podařilo vybojovat další dva tituly. Ke škodě brněnského basketbalu byl poté odchod Honzy Kozáka na umístěnku do Ostravy. Potom přišla éra ÚDA Praha a Brno na další titul čekalo do roku 1958. To už bylo pod hlavičkou Zbrojovky a blížilo se nejslavnější období brněnského basketbalu. Přispěly k tomu nově zavedené mezinárodní pohárové soutěže. FIBA tak významně podpořila další rozvoj a propagaci basketbalu a pro kluby byly mezinárodní zápasy velkou šancí k posouzení vlastní síly. O tom, jak poháry svědčily Zbrojovce, nejlépe hovoří jednak výsledky, ale také skutečnost, že dvakrát proti Reálu Madrid a jednou s CSKA Moskva jsme hráli před vyprodaným více než desetitisícovým hledištěm zimního stadionu. Zvláště první výhra

nad Realem rozdílem 19 bodů měla díky znamenitým výkonům Zdeňka a Jana Bobrovských, Františka Konvičky, Vladimíra Pištěláka a Zdeňka Konečného mohutný ohlas, třebaže nakonec jsme přes giganta nepostoupili. Díky dlouhé řadě vesměs úspěšných pohárových zápasů získala Zbrojovka punc předního evropského družstva, což se v roce 1969 podařilo potvrdit i druhým místem v Interkontinentálním poháru v Maconu při historickém klubovém zájezdu do USA.“

Zmíněné zápasy na zimním stadionu zůstanou zřejmě nepřekonatelnými vrcholy basketbalového dění ve městě. Jedenáct tisíc diváků představuje kulisu, jaká se nedá jen tak zopakovat. Ivo Mrázek však chová v paměti také svízele, jimiž se brněnský basketbal prokousával ve čtyřicátých letech. „Stadion v Kounicově ulici zabrali během války Němci a z dalších stánků nabízela solidní podmínky královopolská sokolovna, hodně vytižená byla malá tělocvična v Charvátské a jednou jsme se ocitli i v Dopsu, ale tam nás obratem vyhodili, protože prý se pod sálem, v němž jsme hráli, houpalo kino. V královopolském Besedním domě zase bylo potřeba pokaždé sundat lustry, zrcadla a potom je namontovat zpět, takže jsme někdy odcházeli domů hodné po půlnoci. Semilasso bylo pro změnu tak malé, že obloukové lajny šestek přesahovaly půlící čáru a třeba bratři Turkové stříleli často z vlastní poloviny. Ale zájem o basketbal a sport vůbec byl tehdy obrovský, vzpomíná se na to moc dobře.“

Stále ještě je dost lidí, kteří pamatují Ivo Mrázka jako velmi dobrého plavce, držitele titulů a rekordů. „Bylo tomu tak a k basketbalu jsem se dostal vlastně náhodou. V roce 1943 jsme měli tréninkový plavecký tábor v Polné a tam shodou okolností uspořádal podobnou akci také brněnský basketbalový svaz, organizoval to Vilém Špaček. Pískové hřiště měli na hradním nádvoří, tam jsem se na ně chodil dívat a jednou mě vybídli, abych si s nimi zahrál. Hrával jsem basketbal ve škole, zkusil jsem to, ale převažovaly obavy, že jim to budu kazit, takže jsem se pořád všelijak schovával, abych nedostal balon. Přesto ovšem tyto první krůčky měly za následek nabídku od pana Sedláčka z Arsenalu a vzpomínám si docela přesně, že první zápas, v němž jsem byl zařazen do sestavy, jsme prohráli 20:60. Premiéra tedy dopadla mizerně, ale nikdo to nebral tragicky. Za útěk z plavání jsem to pěkně schytl, trenéři srovnávali moje časy dokonce s evropskou elitou a byli přesvědčeni, že když se plavání budu věnovat pořádně, dám o sobě vědět. Tato šance tedy padla, ale mnoho nechybělo, abych se pro změnu nedal na veslování. Měl jsem do něho obrovskou chuť, zkoušel jsem to na skulu, ale k dispozici nebyla pořádná loď

Zbrojovka v čele s trenérem Mrázkem před zahájením Interkontinentálního poháru v USA.

a když jsem měl stále omlácené prsty od uvolněných krákorců už pořádně ojetého skulu, nebylo vlastně co řešit.“ S odstupem let se dokonce asi dá říct, že jinak to ani dopadnout nemohlo. „Je to tak, určitě nemám čeho litovat, basketbal mě plně zaujal, podařilo se mi proniknout do jeho tajů, poznat skvělé lidi, kteří rovněž propadli kouzlu bezedných košů a z různých končin světa si přivezt cenné trofeje. Už je to padesát i víc let a lidí, kteří tehdy byli u toho, nebo alespoň basketbal sledovali, ubývá. Něco dnes zní už neskutečně, je to však kus historie spojený s dobrými pocity nás, kteří jsme tyto kapitoly pomáhali psát,“ dodává legenda basketbalu trvale spjatá s Brnem a s jeho slavným klubem. Přitom nabídek dostávat Ivo už v dobách, kdy pohyb hráčů nebyl tak běžnou záležitostí jako dnes dost, a byly mezi nimi i šance velmi lákavé.“ Jednak do zahraničí se odejít nedalo a v neposlední řadě bych byl vázán na basketbal tak pevně, že mnohé z cílů, zejména dostudování, by vzaly za své a právě tyto okolnosti mě upevňují v přesvědčení, že jsem se rozhodl správně,“ dodal Ivo Mrázek.

text: Zdeněk Hrančík, foto: archiv

ZDENĚK RŮŽIČKA

narozen 15. dubna 1925 v Ivančicích

- olympijské hry 1948 v Londýně – 3. místo prostná, 3. místo kruhy
- olympijské hry 1956 Melbourne – 4. místo v soutěži družstev
- olympijské hry 1952 Helsinky – 6. místo v soutěži družstev
- účastník mistrovství světa 1954 v Římě
- účastník mistrovství Evropy 1954 ve Frankfurtu nad Mohanem
- v letech 1948, 1954 a 1956 absolutní mistr republiky, mnohonásobný mistr republiky na jednotlivých nářadích

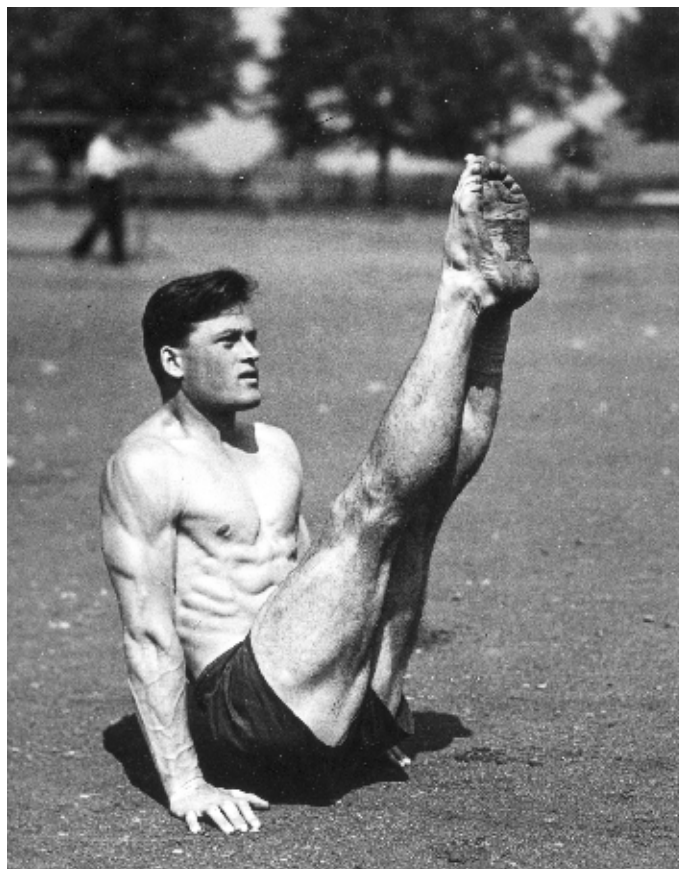
Zdeněk Růžička

Z CIHELNY KE DVĚMA BRONZŮM

Česká poválečná sportovní gymnastika žila po druhé světové válce především z tradic a systému nářadových cvičení Sokola. Řada špičkových českých „sokolských nářadovců“ se však na evropském a světovém poli prosazovala jen těžce. Důvodů proč se tak stalo, je více, a odvíjejí se především od Hitlerova zákazu Sokola, své sehrála i Světová gymnastická federace, která využívala vazeb na Sokol.

Jedním z mála, kteří se ve světovém měřítku prosadili, byl tetčický rodák Zdeněk Růžička. Hned první poválečná olympiáda jej zastihla v životní formě. V Londýně, tři roky po skončení války, vystoupil dvakrát na bronzový stupínek, na kruzích a v prostných cvičeních. „Ke gymnastice jsem se dostal spíše náhodou,“ vzpomíná na první gymnastické impulsy Růžička, který s výjimkou několika let po válce věnoval celý svůj život aktivní práci mezi sportovními gymnasty. „Po válce, po demobilizaci se domů do Rosic, nedaleko našeho bydliště v Tetčicích, vrátil sokolský nadšenec a skvělý trenér Miloš Chytil. V místních klucích odhaloval gymnastický talent, navíc dokázal vytvořit skvělou partu. Šli jsme za ním a cvičení nás bavilo. Měli jsme i docela slušné výsledky.“ Potvrzením slov je skutečnost, že venkovská jednota v Tetčicích si mnohokrát „vyšlápala“ na Sokol Brno I. Nebylo zvláštností, když jej na závodech porazila. „Byli jsme opravdu výjimečná parta. Kamarád Dalibor Veverka, s nímž jsem později trénoval v Brně, se dostal také do reprezentace. Jenže on měl v pozdějších letech smůlu. Byl ze selské rodiny a statek dostal přednost. Jak dopadl? O pár let později mu statek při kolektivizaci sebrali a bylo po všem. Dnes toho lituje. I takové situace život přináší.“

I když Růžičkovi zemřela brzy matka, otec měl pro synovo sokolské sportování velké pochopení. „Otec vlastnil v Tetčicích cihelnu, byl starostou Sokola. Jak bývalo v té době docela běžné, nakoupil do sokolovny nějaké nářadí. To jsme po Hitlerově zákazu Sokola v roce 1941 schovávali v naší cihelně. Nejen ukrývali. Spolu s klukama jsme v bývalé strojovně podniku na něm začali i cvičit. Když vzpomenu, co všechno jsme museli udělat, abychom mohli cvičit, je to dnes až k neuvěření. Brali jsme to ale jako samozřejmost. Chtěli jsme cvičit, tak jsme pro to dělali, co šlo. Když Hitler v roce 1942 přitvrdil, nářadí jsme z naší „těllocvičny“ ve strojovně schovávali do pece. Byla to nepředstavitelná dřina. Nám přitom bylo šestnáct let a některé kusy vážily i tři metráky. To víte, že jsme měli strach. Také jsme cvičení na nějakou dobu

Soustředění v Doubravě 1947.

přerušili. Sankce za porušení Hitlerových nařízení byly velmi kruté.“ Jako každý kluk na vesnici, věnoval se Růžička všemožným sportovním aktivitám. Všechno svůj sportovní talent věnoval gymnastickým cvičením. „Hrál jsem třeba výborně hokej. Lákali mě do Brna, jenže mně se nechtělo. Měl jsem možnost hrát za Moravskou Slavii, prý bych se určitě neztratil. Kdybych se tehdy dal na hokejovou dráhu, možná by mě o pár let později zavřeli,“ naráží jen mimochodem na krutý poválečný osud nejlepších českých hokejistů.

Růžičkův talent se začal naplno rozvíjet po odchodu na brněnskou Obchodní školu v dnešní Pionýrské ulici. Tam se o další gymnastický růst velkého talentu postaral kantor Gustav Hrubý, bývalý skvělý gymnasta, který měl zlato z mistrovství světa z roku 1938, kde cvičil spolu s další brněnskou legendou Gajdošem.

Olympijský tábor, Dobřichovice 1948.

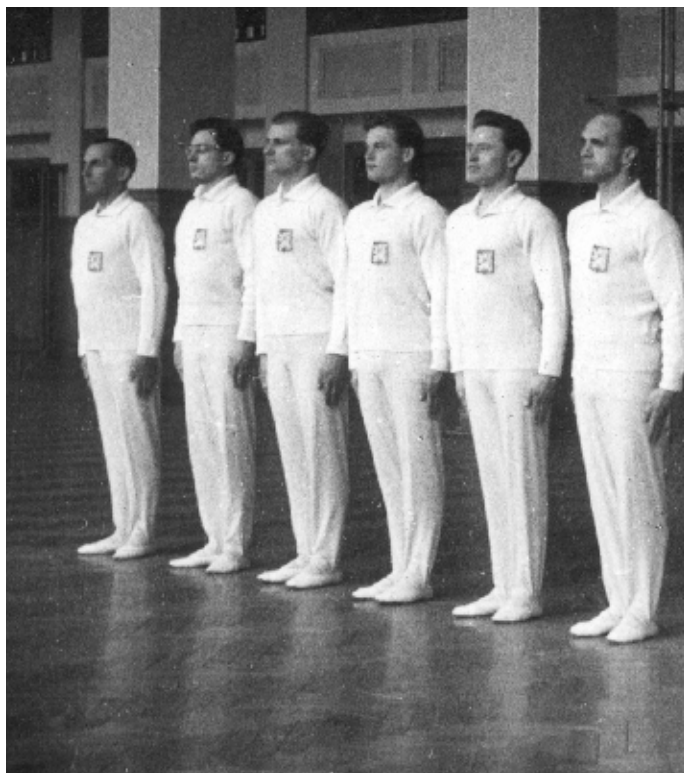
„První závody jsem absolvoval v osmnácti letech v DTJ. Nejdříve závod Praha–Brno a pak Čechy–Morava. My, jako Sokoli, jsme byli v průběhu války moc rádi, že vůbec můžeme cvičit. Byť v DTJ.“ Cesta za olympijskými bronzami našla správný směr v Brně, nebyla však vůbec snadná a jednoduchá. „Srovnávat naše podmínky s režimem dnešních vrcholových sportovců je nesmysl. Dnešní sport je takový svázaný, vyumělkovaný, pro mne by to určitě nebylo. Přitom ve válce bylo trénování docela jednoduché. Cvičilo se až po škole. Ta pro nás začínala až někdy pozdě po obědě. Večer do tělocvičny a pak kolem jedenácté v noci vlakem domů.“ Růžičkova hvězda začínala zářit až po odchodu na Cihlářskou školu v Plzni. „Tam se na Doubravce naštěstí znovu sešla parta kluků. Ti moc závodit nechtěli, ale pomáhali mně v tréninku. Tři plzeňské roky mě vystřelily nahoru. Bez tvrdé plzeňské přípravy

bych na cenné kovy asi později nesahal. Hodně mně pomohl Ing. Tomášek, skvělý technik a trenér.“ Reprezentační tričko oblékl Růžička poprvé v roce 1947, tehdy byl vybrán na sokolský zájezd do Dánska. „Měl jsem jet i do Ameriky. Jenže jako mladý kluk jsem uslyšel větu: „Ty se tam ještě dostaneš mnohokrát. A kufr balil někdo jiný. Naštěstí ta věta byla pravdivá, já objel s gymnastikou kus světa. Byla to škoda, tři měsíce za oceánem byly moc lákavé. Za Velkou louží jsem se podíval později.“

V roce 1948 byl Růžička vybrán do dvanáctičlenného reprezentačního družstva, které se připravovalo na olympiádu v Londýně. „Někdy od května jsme se v Dobřichovicích připravovali. Okusili jsme, jak chutná věnovat se pouze cvičení a přípravě na vrcholový podnik. Byli jsme na pár týdnů profesionály. Dopoledne se cvičilo, někdy i odpoledne. Nebyly to sice tréninky podle dnešních zvyklostí, ale pouhé cvičení to také nebylo. Študáci, jako já, jsme byli uvolnění ze školy, ti starší měli asi refundaci z práce. Bydleli jsme v penzionu a měli všechno, co jsme k pořádné přípravě potřebovali. Bylo to především zásluhou skvělého organizátora Josefa Novotného. Ten v tehdejších nuzných podmínkách dokázal zařídit skoro nemožné. My si v přípravě nemohli stěžovat na nic. Jídla jsme měli možná až moc. Peníze na přípravu byly také a nebylo jich asi málo. Představovat si, že jsme jedli podle speciálního jídelníčku, je scestné. Jedlo se normálně, jen strava byla vydatnější, ale úměrná zatížení. Nikdo si nemohl dovolit nabírat přebytková kila.“

Předností Růžičky byla síla. „Nebyl jsem ale typický silový gymnasta. Sílu jsem především využíval na kruzích. Technické cviky, které se dnes dělají na napjatých pažích, se předváděly s pokrčenými rukama. To, co se dnes třeba na kruzích dělá, jsme ani nemohli předvádět. Z různých důvodů to nešlo. Ať už to bylo třeba na kruzích jiným způsobem držení nebo důsledkem technické úrovně náradí. Na olympiádě jsem měl v sestavě dva rozpory, což bylo na tehdejší dobu dost. Prosná? Využíval jsem své skladnosti. Zařadil jsem ze vznosu o napjatých pažích a nohou do „špicaru“ a zpět do přednosu roznožmo a znovu do stoje. Mimo to jsem končil saltem po přemetu nazad. To dělal jen málokdo.“ Z londýnského zlata se radoval favorizovaný Maďar Pataki. „Měl v sestavě více akrobacie. Ale zásadní rozdíl v našich cvičeních nebyl. Stejně to bylo na kruzích, kde se ze zlata radoval Švýcar Reusch. Mé medaile byly spíše nečekané.“

Londýnské cenné kovy zůstaly jedinými s olympijským leskem v bohaté Růžičkově sbírce. V cestě za dalšími úspěchy gymnastu přibrzdilo jednak zranění kotníku, své sehrála i napjatá poúnorová

Poprvé v družstvu ČSR 1947, Růžička čtvrtý zleva.

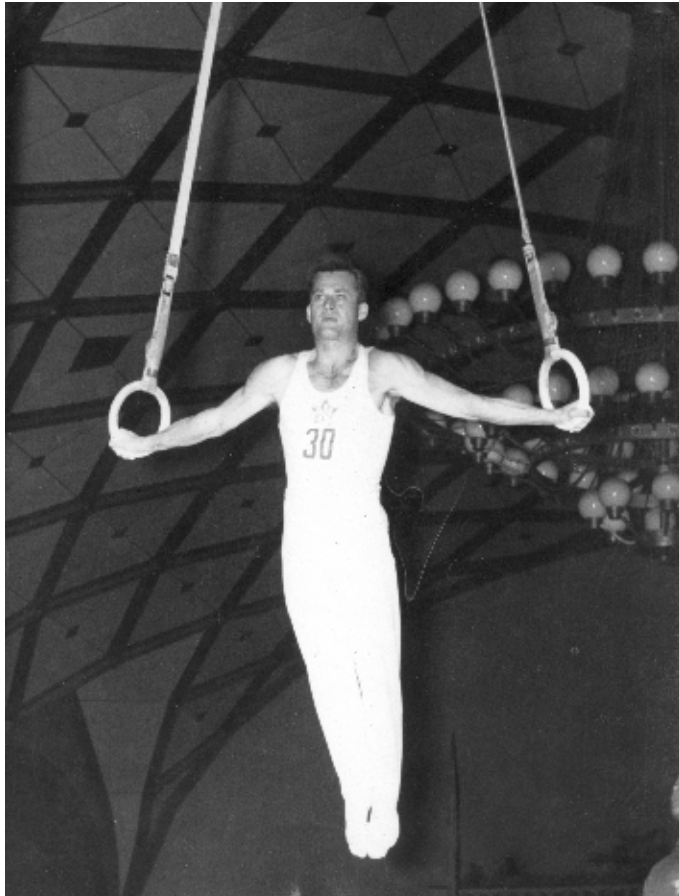
atmosféra. I tak se může pochlubit slušnou sbírkou medailí. „Je jich plný kufr. Po únoru 1948 jsme čekali, co se bude dít. Zda se režim dostane na tu či onu stranu. Přitom jsme více mluvili a moc necvičili. To se muselo později projevit, tréninkový výpadek jednoznačně chyběl. Na dalších olympiádách to pak už nebylo takové, jak by si každý sportovec přál. Špatní jsme nebyli, ale na medaili jsme si už nesáhli, i když jsme byli mnohdy blízko.“

Sokolského nářadovce a gymnastu poloviny minulého století nebyl problém na první pohled poznat. Vypracovaný svalnatý hrudník byl jasným důkazem. „Dopink? Věděli jsme, že podpůrné prostředky existují. Kulturismus v Americe byl hodně vpředu. Když vzpomenu na nejlepší americké kulturisty, ti byli stejně svalově nabašení jako dnes. Nadělat svaly nemá pro gymnastiku význam. Kdo nadělá svaly, má hmotnost... Dopink? Nezkusil jsem to, ani bych se k tomu ze zdravotních důvodů nepoddal. To se ví, kluci to zkoušeli. Poznalo se to podle zarudlých očí. Od podívání byli nadopováni. V gymnastice dopováat ale nepotřebujete. Závodník

má nacvičeno a může cviky předvést. Nebo nacvičeno nemá a nedokáže sestavu udělat. Má-li dobrou psychiku, nepotřebuje si ničím pomáhat. Musí věřit sám sobě. Já jsem měl klidnou povahu. Co jsem uměl, udělal jsem. Nepadal jsem, nepodléhal jsem předstartovním stresům.“

Londýn, Helsinky, Melbourne. Představy o poválečném cestování do vzdálených zemí dnes budí přinejmenším smích, jindy obdiv. „Do Londýna to bylo jednoduché. Letěli jsme nonstop Dakotou. Už si ani nevzpomenu jaké měla označení. Byla to moje premiéra ve vzduchu. V Londýně jsme bydleli ve vojenském táboře. Bylo to příjemné, dostačující. Dvě, tři hodiny ve vzduchu, to byla legrace. Horší už to bylo s cestováním do Melbourne. Letěli jsme s francouzským Air France. První mezipřistání v Turecku, kde byl první nocleh. Z města jsme mimo houfů koček mnoho neviděli. Další den mezipřistání v Abadánu a hned dále do Karáčí. Následovala Kalkata a pak dva dny v Singapuru. Pak už byl na cestě pouze nocleh v Darvinu a rovnou do Melbourne.“ Po skončení olympiády, kde Růžička skončil v družstvech na čtvrtém místě, se kolem návratu zpět vznášelo mnoho otazníků. „Porouchalo se naše letadlo. Očka, tajní, kterých fungovalo hned několik, zjistila, že je to možná fingovaná porucha. Hodně se záhada letadla spojovala s tehdejší bouřlivou politickou situací v Maďarsku. Namísto toho, abychom dva dny počkali než letadlo opraví, museli totiž přivést z Ameriky náhradní díly, našlo se tedy náhradní řešení. O něm my jsme mnoho nevěděli. Nakonec jsme cestovali domů lodí. „Pohodlí“ nám dala loď Gruzie z ruské válečné kořisti. Jediným světlým bodem bylo při plavbě tropy každodenní fasování půl litru vína na hlavu. Jídlo? To se nedalo. Na lodi totiž vezli ovce a ty postupně zabíjeli. V jakých podmínkách zvířata žila, to nelze popsat. Odrazilo se to na kvalitě jídla. Rusi, ti byli podstatně tvrdší, ti to jedli. My ne, nešlo to. Přitom si myslím, že jsme na jídlo nebyli nároční. Všichni jsme měli mořskou nemoc. Loď bez klimatizace byla očištěm. Zábavu jsme si ale museli najít. Přežili jsme. Po moři jsme po třítydenní plavbě dorazili do Vladivostoku, odkud jsme deset dní cestovali do Moskvy. Pak už domů jako lidé letadlem. I tak jsme nestihli vánoce, to mě moc mrzelo.“

Cihelna, v níž v průběhu války trénoval, se stala v pozdější době přítěží. „Po škole jsem pracoval v Brně. Skloubit gymnastiku se cvičením bylo velmi obtížné. Brzy ráno do práce, večer na trénink a pak v noci domů. To se nedalo skoro vydržet. Navíc jsem měl již i rodinu. Naděje na zlepšení svítla později, kdy mě z tehdejšího okresu požádali, abych pomohl v naší cihelně obnovit provoz. V domnění, že budu více doma, budu se moci věnovat rodině,

Mezistátní utkání SSSR - ČSR v roce 1955.

jsem kývl. Jenže ono to bylo mnohem horší, než jsem si představoval. Brzy ráno do práce, v pět se končilo, rychle na vlak do Brna. Tam několikahodinový trénink a známým půlnočním vlakem domů.“ Naděje na „normálnější sportování“ svitla už známému gymnastovi Růžičkovi možným přechodem do Dukly. „Více než půl roku mě kádروvali. Zda vůbec jsem jako majitel cihelny způsobilý ve vojenském klubu figurovat. Největším problémem byla cihelna... Na jedné straně potřebovali, abych v ní rozjel výrobu, na druhé straně bylo vlastnictví velkým škraloupem.“ Nakonec se cesta našla, Růžička se stal občanským zaměstnancem. To ale nebyl konec trablům s cihelnou. Dva roky po válce se totiž stal majitelem závodu. Na začátku padesátých let byl vyzván, aby rodinný podnik věnoval státu. „To se mi nechtělo, tak jsem na pozvání

úřadů nereagoval. Táhlo se to asi dva roky. Pohnula se mnou až pohrůžka předvedením četnictvem. Jenže úřady se mnou udělaly takový předávací protokol, který tehdejší ministerstvo nepřijalo a všechno se muselo opakovat. Až v roce 1959 se všechno vyřešilo ministerským dekretem.“

Slušné podmínky ke cvičení našel až v Dukle. „Jako občanský pracovník jsem vydělával asi sedmáct stovek, o šest set více než v cihelně. To nebylo špatné.“ Jenže angažmá ve vojenském klubu s sebou neslo odloučení od rodiny. „Tolerovali mně páteční brzké odjezdy z Prahy k rodině. Oproti podmínkám z předcházejících let to bylo skvělé.“

Specifické poměry padesátých let byly nakonec příčinou a důvodem ukončení aktivní kariéry. „Pod vlivem okolností jsem aktivního cvičení zanechal. Jedním z důvodů, těch bylo více, a nemá cenu o nich teď spekulovat. Nepustili mě na závody „za odměnu“ do Číny. Tak jsem jednoznačně řekl, že odmítám reprezentovat. Gymnastický svaz se ale zachoval nakonec dobře, nabídl mi místo trenéra. A já jsem u trenériny zůstal až do důchodu.“

Rok po čtvrtém místě v Melbourne pověsil Růžička definitivně gymnastiku na hřebík a odstartoval trenérskou a funkcionářskou kariéru. Tu dotáhl až do roku 1989 a většinu času věnoval práci s brněnskými sportovními gymnasty. Aktivně však už necvičí. „Gymnastika má jednu nevýhodu, v pokročilém věku se jí věnovat nemůžete. Copak se můžete pověsit hlavou dolů? To je nebezpečné. Akrobacii, tu už také dělat nelze. Základní gymnastika, protahování? To přece nemá se sportovní gymnastikou nic společného. Kdo hrál třeba volejbal, zahraje si jej. I když pomaleji, hůře. Ale může ho hrát. Už necvičím. Nechci ale říci, že se nepohybuji. Práce na zahradě je pohybem, který mě baví. Chodím hodně pěšky. Snažím se udržet v kondici, ale gymnastikou ne.“

text: Bohumil Maláček, foto: archiv

VĚRA RŮŽIČKOVÁ - SCHULÁKOVÁ

narozena 10. srpna 1928 v Brně

- držitelka zlaté olympijské medaile z OH 1948 v Londýně, členka vítězného družstva sportovních gymnastek Československa
- stříbrná medailistka z MR ve skocích do vody v letech 1944 - 1946

Věra Růžičková

NÁHRADNICE SE Z LONDÝNA VRÁTILA S OLYMPIJSKÝM ZLATEM

Jedinou brněnskou sportovkyní, která vlastní zlatou olympijskou medaili je Věra Růžičková. Vybojovala a převzala ji v pátek 13. srpna 1948 jako členka družstva československých sportovních gymnastek v londýnské aréně Empress Hall v Earls Courtu, kam byla soutěž přeložena z wembleyského stadionu po dlouhých deštích. Osmičlenný tým kromě Věry Růžičkové tvořily Božena Srncová, Olga Šilhanová, Milena Müllerová, Zdeňka Honsová, Miloslava Misáková, Zdeňka Veřmiřovská a Marie Kovářová, vedoucí družstva byla Vlasta Děkanová.

Každá vzpomínka na tento triumf je spojena s tragedií Elišky Misákové, tehdy 23leté závodnice z Kojetic na Moravě. V družstvu byla i její sestra Miloslava. Rodačky z Kojetic cvičily později ve Vyškově, v Brně a nakonec v Praze. „Elišku postihla už v letadle nevolnost a v Londýně k tomu přibýlo bolení hlavy a horečka. Musela tedy být převezena do nemocnice, kde lékaři zjistili obrnu. Eliška byla uzavřena v železných plicích, ale její stav byl velmi vážný a deset hodin poté, co jsme vybojovaly zlaté medaile, těžké nemoci podlehla,“ připomněla Věra Růžičková příběh, který za více než půl století popsala už nesčetněkrát.

Členka Sokola Brno I ovšem cestovala do Londýna v roli náhradnice. „Byla jsem z družstva nejmladší, což spolu s předpokládaným nedostatkem zkušeností ovlivnilo moje nezařazení do základní sestavy. Připravena jsem ovšem byla velmi dobře, trénink vedený manželem byl velmi intenzivní, věřila jsem si. V Londýně mi připadl úkol předvádět před zahájením soutěží cviky při školení rozhodčích a sjednocování jejich pohledu na jednotlivé prvky a výkony. Mělo to vlastně být moje jediné olympijské vystoupení, ale Eliščin neštěstí změnilo můj osud. Když už se tato šance objevila, chtěla jsem zacvičit tak, abych hlavně nic nepokazila a současně všechny přesvědčila, že jsem místo v základní sestavě měla mít. To se mi nakonec podařilo, z našich závodnic jsem měla třetí nejlepší výsledky, nejlepší byla Zdeňka Honsová a v celkové – musím ovšem zdůraznit, že v neoficiální – klasifikaci jednotlivkyň, jsem byla šestá. Naše radost byla obrovská, s koncentrací na závod jsme ale měly velké problémy. Kromě samotné starosti o Eliščin stav jsme se nevyhnuly řadě nepříjemností. Obavy z infekční nákazy znamenaly stále zdravotní kontroly a měření teplot a po skončení olympiády jsme musely

ještě týden zůstat na místě a domů se vracet samostatně,“ připomíná opožděný návrat zlatého družstva do Prahy šťastná majitelka sportovní trofeje nejceněnější hodnoty, která měla původně závod pouze sledovat. Vedoucí československé výpravy na OH v Londýně František Widimský při hodnocení výsledků vyjádřil obdiv a vyzvedl mimořádnou cenu primátu gymnastek, když řekl: „Této zlaté medaili přísluší ze všech šesti získaných v Londýně nejvyšší mravní hodnota, neboť byla vybojována s nejvyšším vypětím duševních a technických sil proti osudu nejnepříznivějšímu.“

V dokumentaci z londýnských her najdeme výsledky a zprávy o průběhu soutěží ve sportovní gymnastice pod označením „nářadový tělocvik“. Toto odvětví bylo pevně spjato se Sokolem, proto se právem hovoří o sokolském vítězství. Program závodu také na rozdíl od mužů neměl zdaleka současnou podobu. Tvořily ho společné cvičení bez náčiní, kruhy, kladina povinná a volná, přeskok povinný a volný a společné cvičení s náčiním. „Společné sestavy zahrnovaly obsah, který se později objevil v moderní gymnastice. Nám se první společné cvičení příliš nepovedlo a čtvrté místo jsme definitivně napravily až v dokonale zacvičené závěrečné sestavě s kuželi. Díky výtečným výsledkům z olympiády v Berlíně měl sokolský tělocvik ve světě skvělý zvuk a naše přední umístění, a zejména pak u mužů, se proto i v Londýně očekávalo,“ vysvětluje Věra Růžičková. Zbývá dodat, že shodný program absolvovaly gymnastky i při olympijských hrách 1952 v Helsinkách a až po osamostatnění moderní gymnastiky se program ustálil do současné podoby.

VĚRA RŮŽIČKOVÁ - SCHULÁKOVÁ

Olympijské vítězky z Londýna, Věra Růžičková druhá zprava.

Olympijské zlato na čas bohužel také ztratilo svůj lesk. „Byly jsme sokolské závodnice a navíc náčelnice Marie Provazníková, která byla rovněž členkou mezinárodní federace FIG, emigrovala do Spojených států, což v době, kdy byl Sokol v nemilosti znamenalo, že se o našem úspěchu nějak přestalo mluvit. Všechna ta radost vychladla, asi není těžké pochopit, jaké byly naše pocity. Zlom přišel až v roce 1986, kdy přijel do Prahy předseda Mezinárodního olympijského výboru Antonio Samaranch a v přítomnosti Lubomíra Štrougala předal všem československým držitelům medailí malé, nádherně vyvedené odznaky s olympijskými kruhy a vyznačením olympiády, místa a roku konání, příslušného sportu a umístění. Byla to velká paráda, jak nastupovala sestava z jedné olympiády za druhou. Pan Samaranch nás také vyzval, abychom odznaky nosili, to byl vlastně smysl, proč MOV k tomuto gigantickému projektu přistoupil.“

Kromě zlaté medaile s pěti kruhy bychom ve sbírce olympijské vítězky marně hledali další významné trofeje. Vysvětlení je snadné: „Česká obec sokolská vypsala před Londýnem dvouletou olympijskou přípravu, bylo v ní začleněno 126 závodnic. Toto startovní pole se prosévalo až do stanovení nominace. Dva z kvalifikačních závodů jsem vyhrála, ale nešlo o mistrovství republiky. V sestavě pro olympiádu jsem byla, jak už jsem se zmínila, nejmladší, ale také jediná vdaná. Potom se narodil Jirka a po něm Vilém, cvičení se na čas dostalo na vedlejší kolej, protože zacvičit jsem si chodila až večer a postupně se ukázalo jako vhodnější věnovat se trenérské práci.“ Ta přinesla Věře Růžičkové četné úspěchy v Brně i ve vedení juniorské reprezentace. V roce 1963 dostala dokonce

Věra Růžičková při cvičení na bradlech.

příležitost zastupovat československou trenérskou školu v Anglii, kde během sedmi týdnů pomáhala metodicky základním mládež i reprezentace.

Rodina Růžičkova měla po OH v Londýně příležitost slavit nejen zmíněné zlato, ale také dvě bronzové medaile, které vybojoval Věřin švagr Zdeněk, jenž závodnický rostl vedle staršího bratra Jirky. Ten byl vynikajícím trenérem a také se podstatně přičinil o to, aby forma jeho novomanželky byla v Londýně náležitě vyladěná. Zkoušel to i jako závodník, zůstal však zpravidla ve Zdeňkově stínu. „Oba cvičili v Sokole Tetčice, kde měl jejich otec, starosta Sokola, cihelnu a když musel Sokol s činností skončit, odvezlo se nářadí do cihelny a cvičilo se tam. Jirka byl ovšem nešťastný jednadvacátý ročník, čtyři roky byl nasazen v Berlíně a když se vrátil, bylo mu čtyřadvacet a na závodní činnost bylo pozdě. Navíc si poranil rameno. Zdeněk byl sportovně nadanější a po válce přišel jeho čas, kromě Londýna startoval ještě v Helsinkách a v Melbourne a na závodní činnost navázal velmi zdařile i jako trenér.“ Zatímco u bratrů Růžičkových nebylo o jejich spříznění se spor-

tovní gymnastikou nikdy pochyb, Věřina cesta k tomuto sportu tak jednoduchá zdaleka nebyla. „Narodila jsem se v Brně, ale krátce jsme žili ve Varnsdorfu, kde se mně sportovně hodně věnoval tatínek. V Sokole jsem začínala cvičit už ve čtyřech letech, závodně přišlo na řadu napřed plavání a skoky do vody, vzpomínám si na druhé místo za pozdější trenérkou olympijské vítězky Mileny Duchkové Marii Čermákovou. Sportu jsme se věnovali i ve škole a právě tam se během války objevila nová učitelka Marica Potočková. Do té doby tělocvik nestál za moc, paní učitelka nás vždy rychle nějak zaměstnala, ani si při tom nesundávala klobouk. Marica byla úplně jiná, všechno sama předvedla a skoro všechny nás nadchla pro gymnastiku v Sokole. To byl rozhodující moment mé sportovní i životní dráhy. Hrál jsem však v SK Židenice také basketbal, první ligu a těsně po válce jsme měly tu čest absolvovat v pražské Lucerně předzápas před utkáním basketbalistů pražského Uncasu s americkým armádním týmem sestaveným z vojáků, kteří osvobozovali naši vlast,“ svěruje se gymnastka se svojí téměř neznámou sportovní minulostí.

Organizační talent, ochota přiložit ruku k dílu a v neposlední řadě i znalost němčiny a angličtiny daly postupem času životu Věry Růžičkové, od roku 1998 ovdovělé, novou náplň. Vlastně staronovou, protože při řadě sokolských akcí a závodů ve sportovní gymnastice ji bylo možné zahlédnout v zákulisí zcela pravidelně. Není tedy divu, že vedení ČOS si olympijskou vítězku vyhlédlo pro práci jednatelky odboru sportu, tedy na post, z něhož lze ovlivnit přitažlivost programu i další vývoj činnosti Sokola. „Naše nabídka se rozrostla do 72 druhů a odvětví, mezi nimi jsou i činnosti velmi nezvyklé. Ale základní program je jistě dostatečně zajímavý a přináší dobré výsledky. Mezi regiony jsou velké rozdíly, v jejich srovnání, nebo alespoň zmírnění vidíme hlavní možnost zlepšení.“

Účast na gymnastických sjezdech si bere za své Sokol v těsné spolupráci s Asociací sportu pro všechny a Věře Růžičkové připadla role vedoucí české společné účasti v Lisabonu. „Pro gymnastiku v roce 2003 bylo přihlášeno 29 zemí, velké popularitě se tato akce těší zejména v severských zemích. Zájem i u nás je velký, nácvik probíhal souběžně v Sokole i v oddílech Asociace sportu pro všechny. Spoléháme na nadšení, účastníci si podstatnou část nákladů hradí sami, většinou už některou z minulých gymnastických absolvovali a myslím, že ten týden s gymnastikou je pro všechny skutečným svátkem.“

Volba na olympijskou vítězku padla i v jihomoravské regionální skupině Českého klubu olympioniků při obsazení předsednického postu, který po osmi letech vyměnila za funkci místopředsed-

Věra Růžičková - závěr sestavy na kruzích.

kyň. „Také tuto práci mám ráda, region je z hlediska olympijské reprezentace velmi významný, se 152 členy jsme po Praze největším článkem klubu a díky slušné řadě medailistů také článkem náležitě úspěšným. Klub plní zejména významné společenské poslání a každoročně rovněž pořádáme Běh olympijského dne jako výzvu pro mládež a její zapojení do sportovního dění,“ připomíná předsedkyně jihomoravských olympioniků.

V říjnu 2002 byla Věra Růžičková členkou početné delegace Českého olympijského výboru při odhalování sochy Emila Zátopky v Lausanne. „Byl to úžasný zážitek, socha je umístěna v parku Olympijského muzea, které jsme si měli možnost projít a nahlédnout do velkorysého systému uspořádání expozic a funkce databanky s podrobnými údaji všech světových olympioniků. V přítomnosti prezidenta Mezinárodního olympijského výboru Jacquesa Roggeho jsme se mohli přesvědčit o velikosti a síle olympijského hnutí a na vlastní oči vidět, jakou osobností světového sportu byl Emil Zátopek, jemuž byl odhalením sochy vzdán zasloužený hold. Kromě předsedy MOV pronesla krátký projev i Dana Zátopková a nám všem bylo z této obrovské pocty nádherně u srdce. Pociť, že jsem také malým dílem přispěla k dobrému jménu naší země, byl hřejivý a dojemný,“ uzavírá držitelka diplomu MOV za dlouholetou činnost ve sportu vyznání o svých bohatých zážitcích.

text: Zdeněk Hrančík, foto: archiv